

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Pe un an 260 Lei; pe un jumătate
de an 130 Lei; pe un sfert 80 Lei;
pe o lună 25 Lei.

Abonamentele se plătesc nu-
măi înalate!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933.

Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Proprietar și director: IULIU MAIOR

Redactor: SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V.

Astăzi s'a născut...

E sărbătoarea Crăciunului...

Astăzi s'a născut
Cel fără de'nceput
Cum au zis prorocii.

E ziua cea sfântă și mare, în
care Fiul lui Dumnezeu, Dum-
nezeu adevărat din Dumnezeu a-
devărat, lumină din lumină, vine
în lume.

Să se nască
Și să crească,
Să ne mântuiască.

E ziua, în care s'a petrecut
— taina cea din veac ascunsă
și de îngeri neștiută. E ziua în
care cel născut din veci: din
tată, fără mamă, se naște acum
pe pământ din mamă, fără tată.
E ziua în care s'a întâmplat ma-
rea taină a Nașterii Domnului.

Dumnezeu a creat pe om după
chipul și asemănarea sa. La
așezat în Paradis, în locul cel
mai fericit de pe pământ. Omul
a păcătuit, n'a respectat porunca
Domnului. Urmarea păcatului sa-
vârșit în Paradis a fost mare și
greă. Omul e scos din Paradis
și de acum înainte trebuie să-și
câștige pâinea cea de toate zi-
lele prin sudoarea feței sale. Ca-
de tot mai mult în păcat.

Spre a-l mântui, spre a-i a-
răta adevărurile cele mai pre-
sus de fire ale lui Dumnezeu,
Mântuitorul lumii vine pe pă-
mânt. Din înălțimea cerului se
pogoară pe pământ și ca Dum-
nezeu adevărat ne răscumpără
din greul păcatului. Cu mii de
ani înainte de venirea Sa pe pă-
mânt, omenirea îl așteaptă. De
pe prima foaie a Vechiului Tes-
tament citim că va veni un Răs-
cumpărător. Toate popoarele
vechi așteptau un răscumpără-
tor. La plinirea vremii Răscum-
părătorul a venit.

S'a împlinit precum și scrie
Moisi la cartea întâie
O minune! O minune!
Mântuitorul lumii s'a coborât.

din mărirea dumnezeiască a ce-
rului și s'a făcut om pentru noi
și pentru a noastră mântuire.
S'a născut într'o peșteră săracă,
în ieslea dobitoacelor. Numai
acolo și au găsit loc de adăpos-
tire, ființele sfinte — Maica
Preacurată, cea „mai mărită de-
cât Heruvimii“ — și Sfântul Io-
sif cel ales de Domnul să fie
logodnic preacurat al celei mai
curate Fecioare.

Așa a venit în lume Impăra-
tul Impăraților. Așa a venit în
lume Dumnezeu, spre a ne mân-

tui. An de an sărbătorim la Cră-
ciun nașterea cea minunată a
Domnului și ne gândim la ma-
rea binefacere adusă omenirii.
Prin Mântuitorul omenirea e răs-
cumpărată, prin El cunoaștem
calea, adevărul și viața.

Se cuvine să sărbătorim acea-
stă zi cu bucurie
spirituală. Cuvine-
se a ne ruga în
Casa Domnului, a
ne gândi la Mân-
tuitorul și a ne îm-
părtăși cu sfântul
său trup și cu sfân-
tul său sânge. A
binevoit, ca și du-
pă înălțarea la cer
să fie printre noi
și cu trupul, prin
marea taină a pre-
facerii pâinii și vi-
nului dela sfânta
liturghie, în însuș
trupul și sângele
Domnului. „Cu tru-
pul lui Hristos vă
cuminecați și din
izvorul cel fără de
moarte gustați“,
gustați și vedeți că
e bun Domnul“.

Cuvine-se la a-
cest praznic lumi-
nat, să fim milos-
tivi, să ajutăm pe

pe cei săraci, căci cine săracii
ajută, pe Dumnezeu împrumută.
Ce frumos e să ajuți pe cei lip-
slți din puținul pe care îl ai!

Dacă sărbătorim Nașterea
Domnului așa cum te învață
Sfânta noastră Biserică, simți că
Mântuitorul lumii vine și pentru
tine. Simți că Isus Hristos se
naște și în adâncul cel nepătruns
al sufletului tău creștinesc.

Astfel de praznic luminat îți
urez, iubite cetitorule și iubita
cititoare. Să fie Crăciunul un
popas spre mai multă apropiere

de Domnul și Mântuitorul nostru
Isus Hristos.

prof. Iosif E. Naghiu

De nașterea Domnului

În noaptea sfântă, când s'a
născut Isus, mii de îngeri cântau
deasupra peșterii din Viflaim:
„Mărire întru cei de sus lui
Dumnezeu, pe pământ pace, și
între oameni bună'nvoire“. Și
cântecul îngerilor înveselea in-
mălele celor ce au venit să se în-
chine pruncului Isus.

În noaptea nașterii totul era
plin de bucurie sfântă. Steaua
de pe cer vestea bucurie la
toată lumea. Îngerul spune pă-
storilor: „bucurie mare vestesc
voaună: vi-s'a născut Mântuitor“.
Și cum să nu se bucure ome-
nii, când Isus Fiul lui Dum-
nezeu coboară la noi pe pământ,
pentruca să sfarme capul șar-
pelui-diavol și ca să desrobească
pe oameni din robia păcatului în-
făptuit de Adam și Eva în raiu.

Bucuria nașterii Mântuitorului
se repetă și astăzi din an în an
în sfintele sărbători ale Crăci-
nului. Câtă bucurie simte su-
fletul curat, în seara de Crăciun,
când răsună satul de colinzi
frumoase cari vestesc Nașterea
Domnului!

Sărbătoarea Nașterii Domnului
este pentru noi prilej de bucurie
sufletească, pentruca acum
putem mai bine cu toții într'o
unire să-l laudăm cu cântări și
rugăciuni pe Cel ce s'a născut
în ieslea dobitoacelor pentru
mântuirea sufletelor noastre.

De aceea, iubii frați creștini,
acum când cu darul și ajutorul
Domnului am ajuns iarăși sfin-
tele sărbători ale Nașterii Mân-
tuitorului, să ne ferim fiecare
de beții și păcate, și să nu ne
întinăm sufletul cu fapte rele,
măhnind pe Isus Hristos născut
în ieslea din Viflaim. Și cu
sufletele ferite de orice vrajbă

să împletim cununii de cântări și rugăciuni pruncului Isus, ca pacea și cuvântarea Lui să se coboare în ori ce casă de creștin,

pentruca cu toții să avem folos de nașterea lui Hristos.

Iacob Suciu
com. Valea Largă—Turda

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Să devenim și noi copii,
asemenea lui Isus!

O istorie grecească din vechime ne povestește că un rege a trimis zece bărbați la un copil nou născut, cu porunca aspră, ca cel dintâiu dintre ei care-l va primi în brațe, să-l arunce la pământ, ca să moară. Copilul era adecă candidat la tronul regelui. Când se prezentară acești zece bărbați în fața mamei, aceasta, neștiind ce au de gând, îi dădu copilul celui dintâi dintre ei, care luând copilul în brațe și văzându-i ochii atât de frumoși și de nevinovați, nu îndrăzni să-l arunce la pământ, ci-l dădu celui de al doilea, iar acesta următorului și așa mai departe până la al zecelea. Drăgălășenia și nevinovăția acestui copil a învins furia și sălbătăcia celor zece bărbați.

Și Dumnezeu a devenit copil, ca, prin gingășia sa, să ne îmbânzească și să ne facă și pe noi asemenea lui, adecă copii cu sufletul.

Lucifer, căpetenia ingerilor, a fost cel dintâi răsvrătit, care nu a voit să se supună Domnului. De aceea l-a aruncat pe el Domnul în iad, de unde nu a încetat a-i îndemna și pe strămoșii noștri Adam și Eva, să

se răsvrătească și ei, spunându-le că dacă vor mânca din pomul binelui și al răului, vor deveni și ei mari, asemenea lui Dumnezeu. Cu toții voim să devenim mari, nu știm cum ne-am ridicat tot mai sus și mai sus.

Toți aceștia, să mergem la ieslea Mântuitorului și să vedem, cum a devenit Dumnezeu, ființa cea mai mare, un simplu copilăș.

Se poate oare închipui o umilire mai mare decât aceasta?

Iar această umilire a făcut-o Domnul, ca să ne îndemne și pe noi a fi asemenea lui, smeriți cu inima: „De nu vă veți întoarce și nu veți fi ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor” (Matei, 18, 2).

Să ne întoarcem deci dela păcatele noastre, în această sărbătoare a Nașterii Domnului. Să ne curățim simțirile și să ne mărturisim păcatele.

Nu numai la Paști e bine și de folos să fim curați cu sufletul, ci și la Crăciun, în această atât de familiară sărbătoare românească. Nu se cuvine ca atunci, când Domnul domnilor, Regele regilor și Împăratul împăraților se apropie de noi, chipul robului luând, noi să continuăm a fi îngânfați, noi să nu încetăm a-l supăra prin ținuta noastră atât de nevrednică de numele de creștin.

Să ne întoarcem și să fim ca pruncii, adecă curați la inimă și nevinovați, pentrucă altfel, ne asigură pruncul din iesle, nu vom intra în împărăția cerurilor.

Suflet nevinoat, asemenea pruncilor, însă numai prin pocăință adevărată și prin mărturisirea cum trebuie și fără retăcere a păcatelor noastre ne vom putea câștiga.

Bine să ne însemnăm deci și să medităm cu toată seriozitatea asupra cuvintelor lui Isus: „De nu vă veți întoarce și nu veți fi ca pruncii, nu veți intra în împărăția cerurilor”.

Părintele IULIU

Despre ce ne vorbesc Arhieriei noastre de Crăciun

E o veche datină ca Arhieriei să se îndrepte, la marile praznice, către fiii lor sufletatești, trimițându-le câte o epistolă pastorală.

I. P. S. nostru administrator apostolic Dr. Valeriu Traian Frențiu ne vorbește în pastorală sa de Crăciun despre datorința noastră de a da zeciuială. Și această datorie a noastră o dovedește din cărțile Vechiului și Noului Testament, din scrierile sfinților Părinți și din hotărârile săboarelor bisericesti:

„In ultimele zeci de ani în Europa popoarele creștine au început a da tot mai puțin zeciuială, și acum biserica Dumnezeu ne sancționează (pedepsește) și, cum zice sf. Augustin ne ia nouă părți, prin vreme nepotrivity, prin secetă, îngheț sau ploii prea multe, prin boale, prin războaie, prin

refugieri, prin expulzări și ne face să părăsim chiar tot ce am adănat cu multă lăcomie”.

P. S. Dr. Ioan Bălan al Lugojului ne vorbește în pastorală despre cinstea covenită lui Dumnezeu și despre pacea pe care ne va dăruia Dumnezeu pe urma acestei cinste:

„Pacea adevărată și trainică este lucru foarte mare, pe care oamenii, oricât s'ar trudi de mult și oricâte jertfe ar face, nu sunt în stare să-l făptuiască. O astfel de pace trainică nu poate da decât Dumnezeu, care singur poate scoate ura din suflete și sădi în ele dragoste chiar față de vrăjmași. Doar Domnul vede mai înainte zilele unei astfel de păci, căci zice la Isaia: „Atunci lupii și mieii vor paște împreună!”

Ieslea, în care s'a născut Isus, se află, înălțată în aur și argint și împodobită cu pietrii scumpe, în catedrala Santa Maria Maggiore din Roma. Această iesle nu se poate vedea decât odată la an, la zilele de Crăciun. Iși poate oricine închipui, câtă lume se adună cu acest prilej în această catedrală a Romei.

Pentru pace. În toate țările în care e război, trmișii Sfântului Părinte dela Roma vizitează prizonierii de război. Este o faptă creștinească.

Biserica păcii. Sanctitatea Sa Papa Pius XII va înălța în Roma o biserică a păcii. Sfântul Părinte, urmașul Sfântului Petru, văhronicul apostolilor și vicarul Domnului nostru Isus Hristos pe pământ, se roagă „pentru pacea a toată lumea”. Biserica păcii va fi consacrată Sfântului Eugen.

FOIȚA

„UNIRII POPORULUI”

Colind

Lerul Ler...

Undeva pe-un col de cer
Din nătrama norului
Mândră steaua Domnului,
Pleacă lumini blăne,
Peste mucedă olane,
Induntru... stau vechia,
Trei olțe în privechi,
Lângă iesle un bătrân,
Mamă cu copii la sân.
Trei cral vechi îl fac plocoane
Și îl cheamă: „Lerul Doamne!”
Trei Herubi, numot lumina,
Stau de gardă și se nchină,
Iar alți câțiva au plecat
Să vestească peste sat
Că pe-o cumponă de ger
A sosit și Lerul Ler...

Lerul Ler...

Lâng' o vatră fără foc
Plăge-atâta nenoroci
Gânduri albe de copil
Calcă zăritle pustii.
Ar pleca și el prin sat

Cu o stea la colindat,
Dar în loc să-l bucure
Clucure cu clucure,
Au udat cu lacrimi grele
Colțurile cu inele,
Și de când li-s'a vestit
Că tătucu-l greu rânț
Și că poate Moș-Ajun
I a 'nchis ochii pân' acum,
Steaua atârnată 'n grindă
A rămas fără colindă,
Iar măcuța de durere
Lângă vatra mută plere...

Lerul Ler...

Pe zăbrele flori de ger,
Lângă ele tot mai grele,
Inimă de valah rebelă
Se închina spre Feleac,
Pentru izbăviri de veac
Și din tuclul zărit prind
Albe svonuri de colind.

Lerul Ler...

Pe sub cerul de oțel
Undeva pe lângă Don
Coasa morții n'are somn,
Iadul și-a ntețit ocară.
Stepa-și aule povara
Și huvesc târlile
Că le-aprind făc ille...

Lerul Ler...

Spre înaltul de argint

Îți trimitem blând colind:

Mângăie-ne v'rele
La cart p'ang nevetele,
Să ne avâni Tu, genele
În cart gem blestemele,
Și ne stângi pentru la anul
Tot ponosul, tot aleanul,
Să aduci în lungi streaguri
Pe cei dragi plecați sub steaguri,
Să-l aduci cu imol niri
Peste grantze de sbiri,
Lerul Ler,
Sfinte pătlărit și-o cer...

IUSTIN SALANȚIU

Spre alte zări

— Fragment din „Amintiri” —

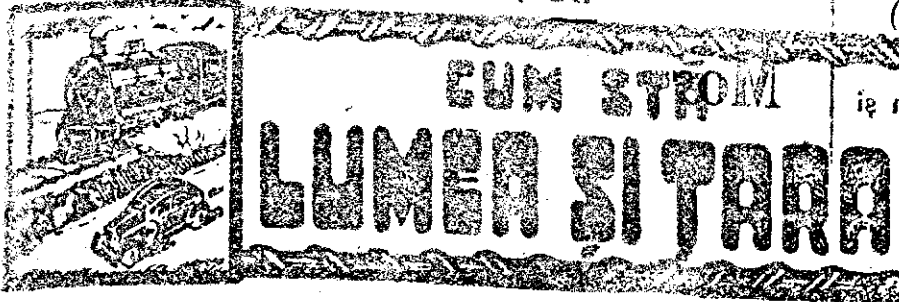
Ce folos... gândeam eu, căci... fără Dumirul lui „Papălici”, fără căluții lui moș Gh-orghe „Trușca” și departe de fetișcană e, cărora începusem și eu — drace mi-te — să le fac cu o chiol, lumea nu plăiește nici măcar o ceapă degerată! Să plec eu la școală tocmai acum, când dau în copt prunele „bis-trițe”?

Astăzi-măine începe calesul po-

rumbului și mai apoi desfăcutul, cu „mohândețe” și alte ghidose. Și eu am să pierd vremea de geaba la școală din oraș. Ce mă fac eu prin străini până la Crăciun? Fără 'ndoială, am să mă prăpădesc de dor.

Ce se va alege de mine, măicuță Doamne?! Să mă scol eu în toată dimineața în sunetul clopoțelului, la ora cinci, când e mai dulce somnul? Și să stau toată ziua cu nasul în carte, supravegheat de călugării „piaristi” — cum le spunea — între zidurile înegrite de vremuri și fum ale mănăstirii, în care nu auzi nici măcar un cântec de mierlă sau ciocărlie?! Iar când încerci vreo ghidose călugării se uită la tine chiorăș și îți vorbește de latinește: „mi fili, non lice!” (= Fui meu, nu se cuvine!) Sfinte Haralambie? Până la Crăciun am să mă fac „pastramă”, iar tata îmi va aduce acasă pielea în băta.

— Fii cuminte, nu plânge, că uite... cum răd de tine băieții... Vorba asta a folosit mai mult decât mângăierile. Îmi sbicii la-

Fronturile de luptă

Pe toate fronturile, luptele continuă, dar așa ca iarna, fără să se întâmple lucruri mari și pierderi însemnate ca vara.

Lupte fără întrerupere se dau în regiunea dintre lacul Ilmen și orașele Toropeț și Riev. În aceste părți, ca și în cele dela Stalingrad și Caucaz, Rușii au avut atacuri disperate, cu gândul că dacă-i ajută și iarna, vor face mari bravuri.

Dar Germanii nu numai că i-au aprit pe Ruși și le-au ținut piept, ci au început ei să treacă la ofensivă. Numai într-o parte Rușii au pierdut 170 tancuri de diferite mărimi.

În munții Caucaz, trupele germane și române au ocupat alte părți de munți, deși cu multe pierderi din cauza locurilor și a zăpezii.

Pe frontul din Africa, mareșalul Rommel a făcut alte retrageri, pentru a-și întări cât mai bine pozițiile. Cu Americanii și cu Englezii s'au dat unele ciocniri, biruindu-i. Submarinele germane au scufundat niște vapoare, nu numai în Oceanul Atlantic, ci și în Canalul Măneci, adică în limba de apă care desparte Anglia de Franța.

Elveția nu-i liniștită

Elveția e o țară mică, muntoasă, locuită de o populație

formată din trei nații: Francezi, Italiani și Germani. Această țară are o bună rânduială înăuntru și a putut să stea neutră atât în războiul trecut cât și în acesta, adică să nu se amestece în războiu. Dar se întâmplă să sboare un aeroplan german și atunci îi bagă vină Englezii; sau se întâmplă să sboare câte un aeroplan englez, și atunci îi bagă vină Germanii. Chiar acum de curând s'a întâmplat că au sburat niște aeroplane engleze pe deasupra ei. Ea a cerut socoteală Angliei, dar Germanii tot îi bagă vină că o face numai de formă și că ea tot ar trage cu ochiul la Englezi. Va da Dumnezeu, ca cel puțin această țară să scape de necazurile războiului, mai ales că până acum a ferit-o Cel de sus.

Roosevelt vrea să ia India?

Di Roosevelt, conducătorul Americii, a trimis un om de al său în India. Această țară e ocupată de Englezi. Trimiterea omului lui Roosevelt acolo, și anume W. Philipps (se citește Filips), i-a făcut pe mulți să se întrebe, că ce caută în India, căci aceea e a Englezilor și aceștia au acolo armată și un vice-rege? Se zice că d-l Roosevelt ar avea de gând ca acesta să pregătească lucrurile, ca mai târziu când slă-

bește Anglia, India să fie ocupată de Americani. Vom vedea ce va mai fi și cine va lua-o, căci acolo Indienii se tot pregătesc de zeci de ani să-i scoată pe Englezi și să-și conducă ei țara. După izbucnirea războiului, conducătorii Indiei, în frunte cu Gandhi, au crezut că a sosit momentul să-și capete libertatea și au început a se mișca. Englezii nu le-au dat însă răgaz, ci i-au prins pe toți conducătorii și i-au băgat în închisori. Dar lucrurile nu s'au liniștit, că și acum sunt tot atacuri cu bombe și ciocniri între Englezi și populația de acolo.

Ce face Franța?

De multă vreme își tot pune lumea această întrebare. Mareșalul Petain, conducătorul Franței, și d-l Laval, primul ministru, își dau amândoi toate ostenețile, ca să poată face o împăcare cu Germania. Se părea, acum câteva luni, că se va putea înfăptui, când iată că unii generali au trecut de partea Englezilor și Americanilor, și astfel s'a stricat toată împăciuirea.

Acești doi oameni de stat nu au descurajat nici acum, Mareșalul Petain a trimis o scrisoare lui Hitler în care-i arată dorința sa, de a se putea ajunge la această prietenie.

D-l Laval a ținut o vorbire,

în care a spus: Voi doborâți în luptă, dar învingătorii vor fi cei care vor fi învingători. Căci în calea mea, pentru a mă împăca cu Germania, am dat totul. Victoria americană însemna triumful evreilor și al comunistilor. Franța nu se poate reînălța nici bătăliindu-se în noroi, nici prin trădare, nici prin pasivitate. Ramâne să vedem, ce voi putea face.

Copii spanioli rămași în Caucaz

Trupele germane și române care luptă în Caucaz, au găsit niște copii spanioli. Aceștia au fost aduși de comuniști de pe vremea, când a fost războiul în Spania și au fost trimiși în munții Caucaz.

Acești copii au fost trimiși în capitala Spaniei, Madrid, și de aici urmează să fie trimiși la părinții lor.

De bună seamă că se vor bucura copiii că ajung iar în țara lor; dar ce bucurie va fi pe părinții lor, numai ei vor ști.

Noul primar al Bucureștilor

Capitala are acum un primar nou, în persoana d-lui General Rășcanu. În cuvântarea pe care a ținut-o la preluare a promis că va fi cu toată înțelegerea pentru cei necăjiți, dar nici să nu se aștepte lumea că va da, cum se zice: marea cu sarea, căci suntem în război și întâi și mai întâi e interesul obștesc, și apoi necazul lui Petru sau a lui Toader.

primile pe tariș și, rotindu-mi privirea în jur, văzui doi băieți, streini de nația noastră, răsând mulțumiți și arătându-mă cu delectat. Pe băieții ăștia avusesem porocul să-i „snopesc” — cum se zise — până la „pita popii”, iar acum erau tare mulțumiți și mă vedeau și pe mine plânsând. Off! cu câtă păcere mi aș implantat mâinile în părul lor creț și roșcat. De data asta însă nu puteam să le fac nimic, fiindcă... era de față tata, iar trenul tocmai intra în gară. Las'... gândii, nu mai e mult până la Crăciun; și atunci... hel... am să le plătesc eu cu cart și indesat!

Urcat în tren, mă așezai lângă seam și privii spre casa noastră din deal, adăpostită în urma salcânilor bătrâni. Când trenul se puse în mișcare, mi-se pără că o văd pe mama, stând lângă portită și fluturând în vânt o batistă. S-mîndu mi inima coplesită de durere, îmi apropiai capul în palme și începui să plâng. Iar când privii iarăși prin seam, trenul alerga prin locuri

necunoscute și streine sufletului meu.

D-atunci s'a scurs multă apă pe Criș și mulți ani s'au mistuit în negura vremii. Aceia cari mi au îndulcit copilăria, eu pribegit — mare parte — spre alte țărîmuri... S'a dus moș Tiliică. S'a dus și bunicul Gheorghe cu traista de povești; și n'a rămas în urma lor decât amintirea. Dămitru lui Papălici, tovarășul meu de ghidușii, a murit în războiu, tânăr de tot, când abia începuse să i mijească mustațe; iar tata și mama sunt bătrâni și slabi. Cât pentru mine, nu-i vorbă, am învățat cu multă carte, vorba ceea: de silă, bucură. Am ajuns și „domn mare”, adică „protopop”, tocmai cum a văist tata. Domnia asta însă e numai fudulie, vorba lui moș Tiliică: „tălă goală, traistă ușoară”. Cu fudulia m'ăș împăca eu cumva, nu-i vorbă. Dar nu pot să mă împăc de loc cu „traista”, care e goală goluță. Căci, vedeți d-voastră, sărăcia se ține de mine ca scaiul de osie. Fortunile cari au băntuit în toamna când m'am născut, mă bat și astăzi din toate

părțile. Că vor veni și pentru mine zile mai senine, nu prea am nădejde, căci... „z'ua bună se cunoaște de dimineața”. Și apoi, o vorbă ca o sută: no rocul nu e pentru mine, căci m'am născut în zodie rea. Eu cred și simt, că zilele mele bune s'au dus de-odată cu anii copilăriei.

(Slăreșit).

Sabin G. Truția

Colindă

La o masă de mătasă
Ziurel de ziuă { relton
Sede Maica 'ngenunchiată,
Cu'n fiuț micuț în brațe,
Fiul plânge stare n'are
Maica Sfântă-L mângăia:
Taci, Fiule, nu mai plânge
Că maica, Ție, ți-o da:
Două mere, două pere,
Două țate dalbe ale mele
Și cheile raiului,
Și vei fi mai mare'n rai.
Raiul îl vei descuia
Și din el ce vei lua?
Șustarul botezului
Scaunul județului,

Cu șustaru-i boteza
Cu scaunu-i judeca,
Oamenii-i încreștina

Culeasă din comuna Sâncel, de:
Prof. Teodor Selceanu

Noaptea sfântă

E seară sfântă de ajun,
Prin sat, copii colindă.
Eu parcă sunt cu voi acum.
Și aud la uș'n tindă
Colindători, cu glas duios,
Gătiți de sărbătoare
Cântând nașterea lui Cristos,
Că-i noaptea sfântă mare.

Asculți, măicuță, suspinând
Colinda minunată,
Departa pribegind în gând
La cel plecat de-acară.
Svântându-ți ochii pe furiș,
Cu colțul de năframă
C'am fost cu voi, lți pare vis,
Sărmana mea ce mamă.

Turda, 15 Decembrie 1942.

Silvia Nicoară Haștegan

La drum cu sfânta Familie^{*)}

(Întoarcerea Magilor dela Vilaim în țara lor, după ce — ca și Iosif și Maria, primiră poruncă de sus, să părăsească ținuturile și pânte de Irod)

Drumul ce ducea dela Ierusalim peste Betlehem, Etam, Bethzur și Beerseba spre Egipt, era destul de bun și de umblat. Zeci de caravane circulau zilnic cu negoț de tot felul, de prin Siria, Palestina și Mesopotamia; ori din Egipt, Libia și Cirenaica, cari duceau mărfuri la Ierusalim, Damasc, ori prin orașele Asiei, iar de pe acolo cumpărau de acelea cari nu se găseau prin țărilor lor.

Călătorii nostri căutau să iese cât mai în grabă din hotarele lui Irod — după cum le poruncise vestitorul ceresc; — iar bunii și darnicii învățați ai Elamului (Magii), pentru a călători cât mai cu spor, oferiră sfintei Familii două din multele lor cămile. Iosif și Maria primiră oferta, pentru a nu supăra pe bunii și evlavioșii streini, cari de acum par'că nu mai erau streini, ci că ar fi format cu ei una și aceeași familie.

Catârul, ușurat și el de povară, putea de acum să urmeze lungul pas al cămilei, iar slujitorii Magilor se perândau cu bucurie să ducă de frâu animalele pe cari ședeau „oamenii lui Dumnezeu“.

Timpul era frumos. O noapte orientală la sfârșit de Februarie, cu cer senin și lună plină. Printre munții lui Iuda, în răcoarea și tăcerea acelei nopți, călătoria era o plăcere. Li-se poruncise în mod supranatural, să părăsească cât mai în grabă ținuturile asupra cărora se extindea puterea lui Irod, dar nici unul nu era tulburat. Ba dimpotrivă. Toți drumeții, atât slujitorii, cât și stăpânii, simțeau în adâncul sufletului o sfântă bucurie și o adâncă pace, așa încât ar fi vrut să dureze călătoria aceea până la sfârșitul vieții lor, ba chiar toată veșnicia. Razele de lună și scipirea stelelor păreau că țin o pânzătură din străluciri schinteietoare, cu care acopereau caravana care ducea cea mai prețioasă comoară în cer și pe pământ, pe Dumnezeu făcut om, și prigonit de oamenii pentru cari s'a pogorit din cer ca să-i mântuiască.

Cei trei Magi nu puteau mulțumi în deajuns lui Dumnezeu pentru harul ce le-a făcut, nu numai de a afla, a cunoaște și a se închina „Celui așteptat“, ci chiar de a-i sluji, a călători alături de El, a forma ca și o familie cu „cei aleși“.

Călătoria decurgea în cea mai desăvârșită tăcere. Cuvintele se vedeau de prisos, căci și așa n'ar fi putut ele se exprime ceea ce inimile tuturor simțeau. Una și aceeași mângâiere și bucurie sufletească — pe care gura omului n'o poate grai, și mintea omenească n'o poate concepe, — scâldea în toată plinătatea inimile și sufletele călătorilor. Toți gustau cu nesaț și îmbelșugare din hrana aceea sufletească, negrăită și necuprinsă de mintea și inima profană, pământescă. Dumnezeu cel

Atotputernic ospăta cu îmbelșugare la masa cea tainică pe cei ce-l căutau, și aflându-l, îi daruiră inimile, sufletele și toată ființa lor. El de-dea răsplata ostenelelor acelor cari luau drumul de-alungul întru căutarea lui, o răsplată care era preludiul răsplății celei veșnice, pe care o va dăruia odată acolo sus în cer, tuturor acelor cari îl iubesc și îl caută într'adevăr.

Nu numai cei trei magi erau pătrunși de astfel de sentimente și plini de astfel de bucurii tainice, ci și servitorii. Ba par'că chiar și animalele erau atât de sprintene și de vesele, ca și cum n'ar fi avut nici o povară, iar călătoria le-ar fi fost numai o plăcere.

Inimile călătorilor șopteau o caldă și dulce rugăciune, fără de zgomotul cuvintelor, dar răcoritoare și hrănitoare de suflet; și împreună cu ei întreaga natură părea că preamărește în tăcere pe Dumnezeu Făcătorul și Atotținătorul.

Prea scurtă a fost noaptea aceea. Prea repede s'au împrăștiat umbrele nopții, și prea curând s'au ivit razele soarelui. Prea degrabă au ajuns la Beersabea, unde înțelepții Elamului trebuiau să se despartă de sfânta familie, de fragedul Copil-Dumnezeu, care va fi bucuria tuturor neamurilor pământului, de Prea-sfânta și Preaînțeleapta Maică Fecioară, minune de blândețe și duioșie, și de nobilul, dreptul și sfântul bărbat, pe care Dumnezeu cel viu l-a ales, ca prin el să acopere, în fața lumii profane, Taina cea din veac ascunsă și de ingeri neștiută.

(Va urma)

N. Lupu

^{*)} Fragment din Cap. XIX Vol. I, din lucrarea manuscrisă intitulată „Cel așteptat“.

Radio în școală. Prin radio poți asculta vorbiri și cântece de peste țări și mări. Este o mare descoperire, care face cinstă omenirii. Dl Ioan Petroviciu, ministrul școalelor, a dispus ca la fiecare școală secundară (liceu, școală normală) să fie radio. Joi de la 11 la 12 elevii vor asculta radio. La București se face pentru elevi o oră la radio. Va vorbi un profesor, sau un alt om învățat, anume pentru tineret. La radio se poate asculta și Sf. Liturghie în fiecare Duminică. Oare când se va transmite și o slujbă greco-catolică? Măcar odată pe an s'ar conveni să auzim și un preot unit la radio București!

Un meteor căzut în stradă. În orașul Ulm din Germania s'a prăbușit un meteor (piatră desprinsă din stele) cam de un kilogram, tocmai în fața unui trecător, în mijlocul unei piețe.

De prin sate

Moș Crăciun

Impărțește daruri săracilor din Grebeniș

Ca în toate comunele și în Grebeniș sunt foarte mulți săraci, mai ales femei și copii, ai căror soți și părinți sunt plecați acolo departe pe stepele Rusiei, unde luptă cu îndârjire în contra bolșevicilor fără credință și fără Dumnezeu.

Pentruca și în căminurile acestor săraci, să intre, din prilejul sărbătorilor Nașterii Mântuitorului, o rază de mângâiere și de mulțumire, Moș Crăciun le împărțește daruri bogate. Acest Moș Crăciun al săracilor din Grebeniș e Domnul Victor Gh. Ma'or, fost prefect la Târgu-Mureș, azi refugiat la moia sa din Grebeniș.

D sa nu poate îngădui ca acești mulți săraci din comună, să petreacă sărbătorile Crăciunului în lipsă și în suferință, dorește să-i ajute și să le aline durerile și să le însenineze gândurile. De aceea, la 30 de familii dintre cele mai lipsite, le împărțește, de sărbătorile Crăciunului, două vagoane lemne de foc, făină de grâu, mere și vin, toate în valoare de vreo 80.000 Lei.

Primăria comunei se obligă să transporte lemnele, la casa săracilor fără nici o cheltuială, iar moara să macine grâul fără nici o vamă

Iată un Moș Crăciun mare, înțelegător al vremurilor grele de azi!

Săracii comunei Grebeniș nu știu cum să mulțumească D-lui Victor Maior pentru darurile ce le-a împărțit. Bunul Dumnezeu îi va răsplăti de bună seamă, însutit, pentru această binefacere.

Ce fericiți și indestulți am fi, dacă Moși Crăciuni, ca D-l Victor Maior din Grebeniș, s'ar găsi în fiecare comună! Sărbătorile Crăciunului ar fi mai senine și nădejdiile unui viitor mai-bun ar fi mai sigure.

Eroii Noștri

În ziua de 13 l. c Duminică, s'a servit în biserica din Vaidacuta, jud. Târnava Mică al treilea prohod, al eroilor din comuna noastră. Primul mort la 30 Sept. 1941 (Ucraina) lăsând în urma sa soția văduvă cu doi copii Cap. Turnea Gligor, al doilea tânărul Sîta Gheorghe, în apropierea Stalingradului, iar al treilea tânărul: Frunt. Augustin Morar.

La prohodul slujit după sf. liturghie a luat parte întreg satul, izbucnind în hohote de plâns. Apoi am rostit o cuvântare arătându-le rostul războiului sfânt și vitejia ostașului român, pân' la eroism, care din nou stărnesc lacrimile locuitorilor. La sfârșit tânărul Baciu Dumitru a cântat un vers și această cântare stoarce lacrimile tuturor. La rugăciunea de deslegare ingenunche toată lumea, mic cu mare, rostind fiecare în sine rugăciuni, pentru odihna sufletelor celor ce zac, pe meleaguri străine,

La prohod a luat parte, școală primară sub conducerea d-nei Eugenia Călugăru și Primăria comunei din localitate

Vaidacuta, la 14 Dec. 1942.

Flaviu Călugăru
paroh.

BOCETELE

În marea carte a lumii e înscrisă cu litere de toc legea morții. După cuvintele Sfintei Scripturi — dat este omului să moară. — Moartea ne desparte de tot ce e pământesc. Ne face să părăsim tot ce avem în lume. Părăsim lumea vremelnice, lăsăm toată grija cea lumească. Ceeace e pământesc în noi, așchia de trup, se reîntoarce în țărâna din care a fost zidit. Sufletul se reîntoarce în lumea spirituală. Despărțirea mortalului de cunoștință, de prieteni, de rudeni, e jalnică. Cei rămași în viață varsă lacrimi fierbinți, pentru cei plecați, mai ales dacă rămân după aceia orfani mitei. Durerea despărțirii de cei morți o cântă poporul în bocete. În aceste poezii tânguitoare, lungi ca drumul durerii, triete ca glasul plângerii, poetul popular își exprimă sentimentele sale de durere în clipa despărțirii. Plânge pe cei cari rămân neconsolați în această lume Cine nu și amintește începutul bocetelor:

Bucură-te întru mine

Că mândră floare îți vine

Dar nu vine să-nflorească,

Ci vine să putrezească.

și continuarea duioasă, cu sentimente alese. În unele părți se zice — hora mortului — iar în altele — vaitătură. În bocetele latîn'm adesea versuri religioase foarte frumoase. În fața mormântului ne gândim mai mult la Dumnezeu. În fața morții ne sguduim, ne cutremurăm și ne simțim par'că mai aplicați să meditam asupra lucrurilor religioase. În bocetele latîn'm uneori și versuri în cari se biciuiesc anumite obiceiuri rele. Un cântor din Munții Apuseni cântă așa:

Cât e lumea'n lung și'n lat
Nu-l urât ca omul bat.

sau

Peste drum la doamna crășmă
Avea casă și hodină

sau

D-n crășmă el nu țesea
Până vin mai aducea.

Sunt și bocete, în cari s'au strecurat multe lucruri lomești. În cântecele dela morți, cari trebuie să fie religioase, nu au căutat cântecele cele lomești. Să lăsăm deoparte cântecele lamenților, când ne rugăm pentru odihna sufletului unni răposat serval Domnului. Nu e bine să se cânte bocete după orice carte. Trebuie să alegem numai pe acelea cari sunt creștinești și cari vorbesc numai de lucruri vrednice de o astfel de înțâmplare, alegem numai bocete frumoase, în omite în spirit creștinesc.

Iosif E. Naghiu

Sărăcia Fiului lui Dumnezeu

de Pr. Lucian Boclat

Înainte de venirea Sa în lume, Fiul lui Dumnezeu locuia în „lumina cea neapropiată“, și când a sosit „plinirea vremii“ cuvântul trup s'a făcut și a venit să mărturisească de lumină. Să lăsăm privirea luminată de credință, să străbată până în apropierea Betleemului, ale cărei căsuțe adormite nu au avut loc să primească pe Mântuitorul lumii.

Intr'o peșteră, un copilăș de toată frumusețea stă culcat pe o iesele cu puține paie. Acesta-i leagănul Fiului lui Dumnezeu. Și cât e de frig! Tânăra mamă încearcă să acopere copilășul cu propria îmbrăcăminte; dar în zadar, frigul e tot mai mare, doar suflările calde ale vitelor mai potolească asprimea gerului. Și cât ar fi dorit tânăra mamă, să aibe scutece călduroase! Alături de ea, un bărbat mai în vârstă caută să facă ceva lumină, vântul aspru îl împiedică.

Cine ar fi crezut, că acela, care e „lumina cea adevărată“ se naște în întunec; acela care încălzește toate se naște în frig; acela, care primăvara îmbracă câmpul cu verdeață și flori, se naște sărac.

Sf. Bernard în diverse cuvinte arată sărăcia Fiului lui Dumnezeu: „Sărac la naștere, mai sărac în viață, cel mai sărac pe cruce“. Sărăcia va urma pe Isus pretutindeni din peșteră și până pe lemnul crucii.

Ca să scape de furia lui Irod, sfânta familie fugi departe în Egipt. În decursul călătoriei au răbdat foame și sete. În Nazaret cu toată hărnicia sf. Iosif, adeseori familia sfântă era lipsită de cele trebuitoare traiului. În timpul călătoriilor dealungul Palestinei pentru predicarea Evangheliei, Isus a suferit foame și sete. A încercat să-și potolească foamea mâncând boabe de grâu; fiindu-i sete a cerut apă dela femeea Samaritană. Nu avea unde să se adăpostească. așa că, pe drept cuvânt a putut spune: „Vulpile își au vizuinile lor, paserile ceriului cuiburile, dar Fiul omului nu are unde să-și plece capul“. (Lc 9, 58). Răstignit pe cruce, Isus nu avu nici o haină să se acopere, nu are nici măcar un pahar cu apă să-și stămpere setea chinuitoare.

Și oare pentru ce Fiul lui Dumnezeu s'a născut sărac și a

rămas tot sărac? Ne răspunde sf. Pavel: „pentru voi a săracit, bogat fiind ca voi cu sărăcia lui să vă îmbogățiți“ (II Cor. 8, 9).

Astăzi când Dumnezeu oamenilor e banul, să ne gândim că sărăcia e cea mai scumpă comoară. Fericiți sunteți voi săracilor — spune sf. Augustin — căci ați cumpărat împărăția cerurilor cu însași sărăcia voastră.

Iară tu, pruncule Isus, rămâi în mijlocul nostru, ne plecăm genunchii înaintea Ta și cum nu avem aur, îți aducem ca dar: inimile noastre iubitoare.

Moș Crăciun

*Moș Crăciun e'n seara asta,
Al pornit încet să vîl
Să-ți aducă copillor,
Bomboane și jucării.*

*Uite dragă, moș Crăciun,
Sunt și eu copil și-ai vrea,
Pe pământ, Isus când vînt,
Să ne aducă și pe cea Sa.*

*Știi că pe pământ e jală
Și copiii trîși și gol,
Și-ar voi cu'n loc de daruri,
S'aducă părinți din război.*

*Nu știu dacă știi, Crăciune,
Că și Tîlcu-l dus departe,
Unde oastea noastră luptă
Pentru cruce și dreptate.*

*Moș Crăciun, Moș Crăciun,
Eu nu mai vreau jucării,
Vreau în traista ta, bătrâne,
Cu tălcul meu să vîl.*

*Și mai vreau ceva, moșnege:
Colo'n traista ta cea mare,
Să ne aducă o Românie
Mândră și strălucitoare,
Dela Tisa pîn' la Mare*

M. DĂTĂRAU

Un leu a ucis peste 50 de oameni. În Africa portugeză se afla un leu care era groaza tuturor. Până acuma ucise și mîncase nu mai puțin de 50 de oameni. Locuitorii din acea parte au chemat un vîcător vestit, care l-a alesuit și l-a împușcat, scăpînd astfel jurul întreg de această mare primejdie.

Ziar răspîndit prin cărciumari. Ziarul „Casca de Oțel“ din București a trimis numeri de probă „Onoratei Cărciume Comunale“ din mai multe sate, cu rugarea ca cărciumarul să răspîndească acel ziar. Preotul nostru din Bagaciu, Păr. Ioan Păcurariu, i-a scris Redacției, să nu mai facă astfel de greșală, ci dacă vrea să răspîndească ziarul, să o facă prin preot sau învățător, nu prin cărciumar. Pagubă că avem prea puțin loc, că altfel am publica scrisoarea aceasta interesantă.

Știrile săptămânii

SĂRBĂTORI FERICITE
dorim din inimă tuturor cetitorilor și colaboratorilor noștri. Nașterea lui Cristos să le fie de folos!

„CALENDARUL DELA BLAJ“ nădăduim că va apărea până la 1 Ianuarie 1943. Hărta s'a depus la gară în ziua de 12 Decembrie, dar oricât am căutat-o prin telefoane, telegrame și epistole, n'am aflat-o încă. Am făcut arătare la Direcția C. F. R. și la Minister, dar asta-i puțină mîngăiere pentru cetitorii noștri cari îl așteaptă cu nerăbdare. Ce să facem, dacă am fost sortiți să apărăm tocmai la Blaj?!

Sărbătorirea I. P. S. Dr. Iuliu Hossu la Oradea. Se împlinesc 25 de ani de când a fost sfințit de episcop al Clojului și Gherlei I. P. S. Să Dr. Iuliu Hossu. I. P. S. Sa este un mare conducător bisericesc, iubit și stimat de toți. La 1 Decembrie 1918 a luat parte la marea adunare dela Alba Iulia, care a hotărît unirea Transilvaniei. De 25 de ani e propovăduitor neobosit al Evangheliei Domnului, vizitînd toate parohiile întinsei sale Dieceze. În prezent I. P. S. Sa conduce și Dieceza de Oradea. În frumosul oraș de pe Criș a fost sărbătorit cu multă însuflețire. Clerul și credincioșii au sărbătorit pe Arhiepiscopul lor, în frumosul palat episcopal din Oradea. Întru mulți ani Stăpâne!

Vizitație canonică. P. S. Sa Dr. Vasile Aftenie, episcopul Bucureștilor, are credincioși reslărași prin Otenia, Muntenia, Dobrogea, Moldova, Basarabia, Bucovina și Transnistria. Vizitează adesea pe iubii săi fii sufletești. Luna aceasta a vizitat parohia Gura Humorului. În micul orașel bucovinean a fost întâmpinat de toți credincioșii și de autorități. La biserica din Gura Humorului s'a oficiat Sfânta Liturghie. P. S. Sa a rostit o predică luminoasă și inaripată. A vizitat pe refugiații din Ardeal, așezați vremelnic în Gura Humorului. A vizitat și autoritățile locale. P. S. Sa a fost primit peste tot cu multă bucurie.

Să contribuim pentru Micul și Marele Seminar! I. P. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu îi roagă pe preoții săi, să adune, de sfințele sărbători ale Crăciunului, bani, mîncări, pături, perini, prosoape (ștergare) și orice s'ar putea folosi pentru întreținerea sau îmbrăcarea tinerilor noștri mici și mari, cari se pregătesc pentru sfânta preoție și să le trimită la

Blaj, îndată după Bobotează. Nădăduim că cetitorii noștri vor premerge cu pilda cea mai bună în această privință tuturor credincioșilor din satul lor. Pentru că e datorința noastră să jertfim cât mai mult, spre a ne putea crește viitori preoți buni și sfinți.

Furt din biserică. Cu prilejul sărbătorii sf. Nicolae, un hoț isteț dar foarte fără Dumnezeu, a furat din biserica sf. Nicolae din Brașov salba compusă din talerl de aur de pe statuia Precurarei. Hoțul încă n'a fost prins.

Sfințirea casei studenților dela București, în care sunt adăpostiți 100 și iau masa 1000 de studenți universitari a fost sfințită sâmbăta trecută. Aceasta casă a fost zidită înainte cu câțiva ani din darurile adunate de ziarul „Universul“.

Am scris cu alt prilej că scriitorul Ion Agârbiceanu a împlinit 60 de ani. Toate revistele și gazetele scriu despre viața și cărțile sale.

Adunarea gazetărilor. Gazetarii din Ardeal s'au întrunit la București. Președintele gazetărilor ardeleni e dl Sebastian Bornemisa. La adunarea aceasta a luat parte și S. Sa canonicul Iuliu Maior, directorul gazetei noastre, împreună cu dl Dr. Augustin Popa, directorul „Unirea“ dela Blaj.

Ajutor la gazetă am primit dela cetitorul nostru Muth Vasile din Bozias 50 Lei, iară dela cetitorul Sanislav Iacob I. Lina din Unirea 50 Lei. Banul Dumnezeu să le răsplătească înmîit.

Citați pe națiune de Mareșal. Domnul Mareșal I. Antonescu a citat pe națiune, adevărat și vestit pe întregă țara, pe soții Elena și Dr. Ernest Ene din Muscelul de Sas, jud. Roman, pentru că a zidit primăria, școală, biserică nouă, cămin cultural, cantină școlară, dispensar medical și baie comunală. Apoi au făcut foarte multe binefaceri sătenilor și mai ales copiilor.

Un lucrător premiat de Academia Română. Academia Română premiază în fiecare an cu 100 000 Lei pe cel mai cinstit și harnic tânăr din țară. Acest premiu se numește „Mavroyeni“ și anul acesta a fost predat tîmăruului lucrător Mihail Burcea din București, care are numai 19 ani, este lucrător în arsenalul armatei, în atelierul de motoare, și primește 27 Lei pe oră. Cu toate acestea și-a îngrijit cei 4 frați mai mici ai săi, purtându-i la școală, hrănindu-i și îmbrăcându-i. Premiul i s'a predat în fața dlui ministru al Culturii Naționale Dr. Ion Petroviciu.

14 seminariști francezi prizonieri de război în Germania, au fost hirotoniți, zilele trecute,

